

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH,
NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

8457J5
Pocztą polową 53, dn. 24. I. 1922 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 1050 /II. Inf./II.C.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ

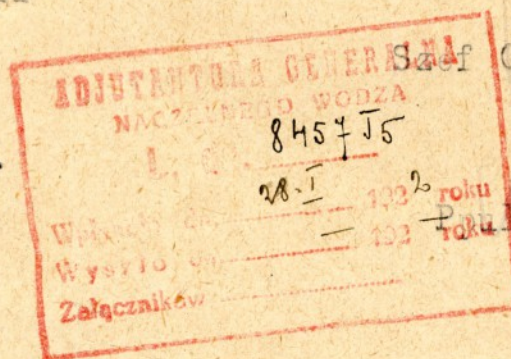
w Belwedrze.

Surf
Z rozkazu Szefa Sztabu Generalnego przedkładam
do wiadomości raport z dn. 19. XII. 21. r. 1875/tj. Peł-
nomocnika Wojskowego i Morskiego przy Poselstwie
Polskiem w Londynie.

1 załącznik.

Otrzymują:

Adjutantura Generalna.
Minister Spraw Wojskowych.
Min. Spr. Zagranicznych.

Szef Oddziału II. Szt. Gen

Podpisany p.d. Szt. Gen

Pełnomocnik Wojskowy i Morski
przy Poselstwie Polskiem
w Londynie.

ODPIS.

Londyn, dnia 19-go Grudnia 1921.

38, Cadogan Square, S.W.

No.1875/Tajne.

D o

Sztabu Generalnego,

Oddział II,

w Warszawie.

Bezpośrednie
wyniki Konfe-
rencji Washing-
tońskiej.

Jednym z najdonioślejszych dotychczasowych rezultatów Konferencji Washingtonskiej jest widoczne zbliżenie angielsko-amerykańskie. Zbliżenie to jest zjawiskiem pierwszorzędnej wagi na arenie światowej, której dalsze ukształtowanie się będzie ściśle zależało od ewolucji tej wzajemnej ku sobie grawitacji ludów rasy anglo-saskiej, której pierwszych przejawów jesteśmy dzisiaj świadkami.

Zasadniczą przyczyną wzajemnego zbliżenia się Imperjum Brytyjskiego i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej była wspólna tym państwom obawa przed niebezpieczeństwem rasy żółtej pod hegemonją Japonji.

Z tego grożącego niebezpieczeństwa pierwsze zdąży sobie sprawę Dominja Brytyjskie i, instynktownie zwróciwszy się ku Ameryce, pociągnęły za sobą metropolję, zmuszając ją do zerwania przymierza z Japonją, i w ten sposób dały one pierwszy impuls do tego wzajemnego zbliżenia Anglii i Ameryki, które jest pierwszą fazą koniecznej i nieodzownej^w przyszłości federacji ludów rasy Anglo-Saskiej.

Ze strony Ameryki działają tu, prócz momentu politycznego i etnograficznego, również i moment materialny. Amerykanie bowiem zdają sobie dobrze sprawę z faktu, że Wielka Brytania w istocie wkroczyła na tory gospodarczego wyzdrowienia, które stopniowo przejdzie w fazę niebywałego dla tego kraju rozkwitu. Rzecz można, że sytuacja gospodarcza Anglii jest wprost odwrotną do sytuacji gospodarczej Niemiec. Podczas gdy bowiem w Niemczech panuje kryzys finan-

sowy przy rozkwicie ekonomicznym, w Anglii natomiast na miejsce kryzys ekonomiczny przy jednoczesnej wspaniałej sytuacji finansowej. Zbytecznem byłoby w tem miejscu zaznaczać, że podstawą życia gospodarczego narodu jest jego stan finansowy a nie ekonomiczny. Do jakiego stopnia ^{jest realna} sytuacja finansowa Anglii na arenie światowej jest silna, świadczy o tem jej niezachwiany prestige finansowy, wyrażający się w jej kredycie, jako dowodzie zaufania, które świat cały w jej finansach pokłada, oraz wciąż, ^{przez cały ten czas} aczkolwiek powoli, ~~wzrastają~~cy kurs funta szterlinga na rynku Amerykańskim. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że, gdy obecne ciężkie powojenne czasy miną, to jest gdy podatki, nałożone na obywateli tego kraju, będą mogły być zmniejszone, nastąpi tutaj, o wiele wcześniej niż gdziekolwiek indziej, niebywały rozkwit ekonomiczny i ogólny dobrobyt. To też słusznie zauważył Lloyd George w swem przemówieniu w Izbie Gmin w dniu 19 Października podczas debaty nad bezrobociem, gdy rzekł: " Pomimo faktu, że obecnie cierpimy od wysokiego opodatkowania i nie zażywamy sztucznego dobrobytu, który inflacja monety papierowej stwarza, kraj ten będzie nagrodzony za tradycyjną odwagę, którą w takich sprawach zawsze wykazuje. Jego kredyt pozostanie niezachwiany, a kredyt jest tlenem handlu. Kraj ten spojrzak w oczy swym zobowiązaniom z odwagą, a odwaga będzie nagrodzona." Z tego wszystkiego Amerykanie zdają sobie doskonale sprawę i ten moment stanowczo odegrał swą rolę w procesie zbliżenia Ameryki do Anglii.

Jedynym szkopułem, który stał dotychczas na drodze do tego zbliżenia, była sprawa Irlandzka. Wszelako i ten został usunięty wobec załatwienia tej sprawy, co na zawsze stanowić będzie pomnikowe dzieło Lloyd George'a, dzięki któremu przejdzie on do potomności, jako jeden z największych mężów stanu w dziejach Anglii. W dniu 16 Grudnia umowa Angielsko-Irlandzka z dnia 6 Grudnia została zatwierdzona: w Izbie Gmin 401 głosami przeciwko 58, a w Izbie Lordów 166 głosami przeciwko 47. Obecnie wypowiedzieć się jeszcze musi Dail Eireann. Tak więc nie tylko nie stoi nie przeszkadzie ku federacji Brytyjsko-Amerykańskiej, ale przeciwnie wspólność rasy,

mowy i interesów sprawia, że ta federacja staje się koniecznością nie unikniącą.

Nie ulega wątpliwości, że na czele tej federacji stanie Ameryka, a Washington będzie stolicą rasy Anglo-Saskiej. Federacja Anglo-Saska stworzy nowy czynnik na arenie między-narodowej o potęgę ekonomiczną i polityczną, nie widzianą dotychczas w dziejach świata.

Taki jest bezwarunkowo najdonioślejszy wynik konferencji WASHINGTONSKIEJ, która stanowi przede wszystkim wielki sukces Anglii. Mając w swej polityce zewnętrznej poparcie Ameryki, a w wewnętrznej rozwiązane ręce przez załatwienie sprawy Irlandzkiej i widoki rozkwitu gospodarczego kraju, Lloyd George staje się dzisiaj bezsprzecznym arbitrem świata i szermierzem ideologii liberalnej na arenie światowej. Zbytecznym byłoby rozwodzić się, jakie niebezpieczeństwo kryje w sobie taki stan rzeczy dla Polski.

Jakże przedstawia się sytuacja Francji wobec hegemonii anglo-saskiej? Francja z wytworzonej w ciągu ostatniego miesiąca sytuacji światowej zdaje sobie doskonale sprawę również jak i z tego, że w dzisiejszych warunkach może ona prowadzić politykę jedynie w ścisłym porozumieniu z Anglią. O jakiegokolwiek samodzielnej akcji francuskiej wobec Niemiec lub gdzieindziej mowy dzisiaj być nawet nie może; a nie ulega żadnej wątpliwości, że na mającej rozpocząć się w dniu dzisiejszym Konferencji między Lloyd George'em a Briand'em, ten ostatni pójdzie na daleko sięgające wobec Anglii ustępstwa.

Anglia, pobita przez Francję na terenie Azji Mniejszej umową Francusko-Angorską z 20 Października, odparła o wiele silniej na arenie WASHINGTONSKIEJ zbliżeniem Anglo-Amerykańskim, które stanowić będzie główny atut Lloyd George'a w kontrowersji z Briand'em przy debatowaniu spraw odszkodowań niemieckich, średniego Wschodu i ograniczenia zbrojeń francuskich. Na zaproszenie Briand'a przez Lloyd George'a do Anglii dla przedyskutowania tych paru spornych spraw należy zapatrywać się, jako na wizytę, składaną przez Premiera, aczkolwiek pierwszorzędnego, lecz niemniej słabszego mocarstwa istotnemu arbitrowi świata, jakim jest dzisiaj Premier Angielski.

Będę bardzo niedalekim prawdy, gdy powiem, że w wielkich liniach polityka światowa Lloyd George'a będzie obecnie zmierzała ku przeprowadzeniu i zastosowaniu jego ideologii liberalizmu w dziedzinie ekonomicznej dla odbudowy gospodarczej Europy. Ten zaś cel nie będzie nigdy osiągnięty bez załatwienia dwóch wciąż palących i otwartych spraw: niemieckiej w zakresie odszkodowań wojennych i rosyjskiej w zakresie wznowienia stosunków handlowych, kredytu i długów.

Czem będzie polityka Lloyd George'a w stosunku do Niemiec, zapowiada nam przemówienie kanclerza Skarbu z dnia 5 Grudnia w Manchester, które stanowi poniekąd publiczną odpowiedź Rządu Angielskiego na propozycje Rathenau'a, a w którym Sir Robert Horne kategorycznie stwierdza, że "Niemcy nie mogą płacić"/Germany cannot pay/.

Czem będzie zaś polityka Lloyd George'a względem Rosji, daje nam o tem przedsmak prasa tutejsza, w której coraz częściej rozlegają się głosy, iż nieodzownem jest zwołanie wielkiej międzynarodowej konferencji, mającej obradować nad stanem ekonomicznym świata, a w której Rosja oczywiście wziąć udział powinna. W przemówieniu swem z dnia 16 Grudnia w sprawie bezrobocia do Delegacji Partji Robotniczej Lloyd George stwierdził, że Rząd Sowietów zwrócił się z propozycją konferencji z Entente'ą i że Rząd Angielski jest "zupełnie gotów"/quite ready/ wziąć udział w takiej konferencji. Z powyższem związana jest znów sprawa uznania de jure Rządu Sowietów. Chwilowo sytuacja w tym względzie tak się przedstawia, że na zapytanie, postawione w Izbie Gmin dnia 15 Grudnia, przez Foska Maclean'a, czy Premier jest gotów rozpatrzyć sprawę uznania Rządu Sowieckiego, jako de jure Rządu Rosyjskiego, wraz z zaprowadzeniem z nim zupełnych dyplomatycznych stosunków ze względu na fakt, że skuteczny opór, stawiany przez Rząd Sowietów w ciągu trzech ostatnich lat, jest dowodem, iż jest on jedynym de jure Rządem Rosyjskim, Lloyd George odpowiedział, że z powodu wielkiej ilości innych bieżących spraw, rozpatrzenie tej sprawy nie jest jeszcze ukończone /załącznik/.

1 załącznik.

φ/ J. Górski.

ROTMISTRZ.

